

ЗВІТ

про роботу управління освіти і науки Тернопільської міської ради за 2023 рік

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради (надалі – Управління) є виконавчим органом Тернопільської міської ради, утворюється міською радою, їй підзвітне і підконтрольне, підпорядковується виконавчому комітету, міському голові, а з питань здійснення делегованих йому повноважень підконтрольне департаменту освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації.

Управління у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами та іншими нормативно-правовими документами профільного міністерства, рішеннями Тернопільської міської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови, стандартом ISO 9001, Настановою з якості та Положенням.

Чисельність працівників у штатному розписі становить 13 (тринадцять) осіб. Фактична чисельність працівників Управління станом на 01.11.2023 року становить 12 (дванадцять) штатних одиниць.

Фонд оплати праці	2022 рік (грн.)	9 місяців 2022 року (грн.)	9 місяців 2023 року (грн.)
Нарахована заробітна плата	3824500,0	2603315,0	3135136,0
В тому числі премія	1382832,0	679480,0	1043109,0

Уведення в Україні воєнного стану позначилося на всіх сферах суспільного життя. Освітня галузь також зазнала змін. Війна негативно впливає на організацію освітнього процесу, це зумовлює потребу у гнучкій трансформації діяльності освітньої сфери на період дії воєнного стану. Учні закладів освіти навчаються за очною або змішаною формами навчання.

Управління освіти і науки спільно з освітянами громади активно продовжують займатися волонтерською діяльністю. Саме волонтерство відіграє важливу роль у забезпеченні функціонування інфраструктури на передовій, у постачанні бійцям матеріальних та медичних засобів, доставці необхідних продуктів харчування, спорядження, обладнання тощо.

Волонтери допомагають українським військовим не лише матеріально, але й морально. Для підтримки бойового духу воїнів, їх віри в перемогу надзвичайно важливою є їх емоційна підтримка, психологічна допомога. Педагоги-волонтери надають психологічну підтримку військовослужбовцям, які повернулися з території воєнних дій, а також членам їх сімей; проводять тренінги, надають консультації, використовують різні арттерапевтичні технології та вправи, які допомагають військовим і їх родинам впоратися з емоційними та психологічними труднощами, зумовленими участю у війні.

Заклади освіти докладають максимум зусиль не лише для забезпечення ЗСУ необхідною технікою та озброєнням (збір коштів для закупівлі автомобілів, приладів нічного бачення, дронів, тепловізорів тощо), але й для підтримки наших воїнів поза лінією

фронту. Їх запрошують на зустрічі з учнями, організовують вистави, концерти, проводять різноманітні майстер-класи, творчі заняття та мистецькі проєкти, адже дуже важливою є також і соціальна підтримка, яка допоможе захисникам відчувати свою значимість та повернутися до нормального життя.

Освітняни допомагають також у налагодженні каналів зв'язку з бійцями та їхніми родинами, сприяють пошуку зниклих безвісти; надають матеріальну допомогу сім'ям загиблих, запрошують їх на Дні пам'яті для вшанування Героїв України, відвідують хворих військових у лікарнях, надають необхідну фінансову допомогу.

Кожен розуміє важливість благодійної допомоги для тих, хто бореться за незалежність та цінності нашої нації. Благодійні концерти, аукціони, ярмарки, виставки, конкурси стали ефективним засобом збору коштів на потреби бійців та допомоги їхнім родинам.

Зкладами освіти громади зібрано більше 5945,0 тис. гривень.

В умовах воєнного стану управління освіти і науки докладає максимум зусиль для забезпечення сталості навчання, створення безпечних умов для усіх учасників освітнього процесу.

З огляду на важливість цих завдань, команда управління освіти і науки Тернопільської міської ради сформувала перелік ключових пріоритетів політики у сфері освіти громади, а саме:

- створення безпечного, комфортного, розвивального та цифрового освітнього середовища відповідно до вимог законодавства;
- формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної освіти та розвиток мережі закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти;
- відновлення й ефективна організація освітнього процесу в закладах освіти в умовах воєнного стану;
- вирішення питання психологічної, методичної й інформаційної підтримки всіх учасників освітнього процесу системи закладів освіти;
- забезпечення кадровим потенціалом закладів освіти, у зв'язку із втратами, зумовленими масштабним переміщенням педагогічних кадрів в умовах війни;
- розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів освіти, надання якісного науково-методичного супроводу та впровадження системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах реформування галузі освіти, атестація педагогів за новим Положенням;
- налагодження ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу;
- забезпечення освітніми послугами дітей з числа внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечення учасникам освітнього процесу вільного бездротового доступу до мережі Інтернет з характеристиками, що відповідають вимогам законодавства, у приміщеннях закладів освіти;
- організація різних форм освітнього процесу;
- забезпечення соціального захисту учнів, вихованців шляхом організації харчування, медичного супроводу, оздоровлення тощо.

Розвиток дошкільної освіти залишається одним із пріоритетних напрямів у галузі освіти Тернопільської міської територіальної громади. Забезпечення всебічного розвитку дітей дошкільного віку відповідно до їх індивідуальних особливостей, культурних потреб спільно із батьками здійснює:

- 34 заклади дошкільної освіти;
- 6 закладів загальної середньої освіти, які у своїй структурі мають дошкільний підрозділ.

Протягом звітнього періоду мережа груп зазнала незначних змін. Її зменшено на 2 групи. У даних групах облаштовано найпростіші укриття.

Мережа груп у закладах дошкільної освіти	2022	2023
Загальна кількість груп у закладі	362	360
переддошкільного віку (2-3роки)	58	65
дошкільного віку (3-6 (7років))	304	295

У 2023 році суспільним дошкільним вихованням було охоплено 8135 дітей.

Незважаючи на важкий час та активні бойові дії майже на всій території України, управління освіти і науки Тернопільської міської ради доклало максимум зусиль для забезпечення функціонування мережі дошкільних закладів та доступу до якісної дошкільної освіти кожній дитині відповідного віку. Всі батьки вихованців, враховуючи й внутрішньо переміщених осіб і дітей з особливими освітніми потребами (далі – діти з ООП), мали можливість долучитися до різних форм організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

В умовах воєнного стану важливо забезпечити продовження здобуття дошкільної освіти дітьми з ООП за місцем їх тимчасового перебування, максимальне збереження кадрового потенціалу педагогічних працівників, які навчали таких дітей, створення безпечного освітнього середовища та надання якісних психолого-педагогічних послуг. З метою включення дітей з особливими освітніми потребами в групи загального розвитку і забезпечення права на одержання освіти, якість якої не відрізняється від освіти здорових дітей, розширено мережу інклюзивних груп. У 2023 році у функціонуючих закладах дошкільної освіти перепрофільовано в інклюзивні 57 груп.

Мережа закладів та груп з інклюзивною освітою	2022	2023
Кількість закладів, в яких функціонували інклюзивні	20	19
Кількість інклюзивних груп	46	57

Для зміцнення здоров'я дітей, розвитку й формування здорової особистості у закладах дошкільної освіти функціонувало 32 групи компенсуючого типу, у яких було організовано освітній процес у комплексі з корекційно-розвивальною та лікувальною роботою, з них:

- 1 групи для дітей з порушенням слуху (ТЗДОЯС № 2);
- 6 груп для дітей з порушенням мови (ТЗДОЯС № 2, ТПШ № 3);
- 6 груп для дітей із затримкою психічного розвитку (ТЗДОЯС № 2, № 8, ТПШ № 3);
- 9 груп для дітей з порушенням зору (ТЗДОЯС № 27);
- 10 груп для дітей з латентною туберкульозною інфекцією та після вилікування від туберкульозу (ТЗДОЯС № 6, № 37);

У закладах дошкільної освіти міста забезпечено підтримку та соціальний захист 2431 дитині соціально незахищених категорій. На виконання рішення виконавчого комітету від 28.12.2022 року № 1596 «Про встановлення плати за харчування та порядок

нарахування батьківської плати в закладах (групах) дошкільної освіти Тернопільської міської ради»:

- зменшено на 50 відсотків розмір плати 629 дітям із сімей, де троє і більше дітей до 18 років (до 23 років, якщо дитина навчається за денною формою навчання в закладах загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти);

- забезпечено безкоштовне харчування 1802 дітям з числа:

- дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються в сім'ях;
- дітей-інвалідів;
- дітей із сімей, в яких сукупний дохід на кожного члена сім'ї за попередній квартал з урахуванням індексу зростання цін не перевищував рівня забезпечення прожиткового мінімуму (гарантованого мінімуму), який встановлений Законом України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини в державних і комунальних навчальних закладах;
- дітей із сімей, що отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»;
- дітей працівників органів внутрішніх справ, Національної поліції України, які загинули під час виконання службових обов'язків;
- дітей з числа внутрішньо переміщених осіб;
- дітей, які мають статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів;
- дітей, які потребують корекції фізичного або розумового розвитку в закладах дошкільної освіти (групах) спеціального призначення;
- дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивних групах закладів дошкільної освіти;
- дітей санаторних груп з малими та затухаючими формами туберкульозу;
- дітей, батьки яких загинули під час участі в АТО (ООС);
- дітей, загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України;
- дітей, батьки яких отримали інвалідність під час участі в АТО (ООС) та під час безпосередньої участі у заходах необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України;
- дітей, батьки яких є учасниками бойових дій на території проведення АТО(ООС), учасниками війни на території проведення АТО (ООС);
- дітей, батьки яких є Захисниками чи Захисницями України, які брали або беруть безпосередню участь у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

З метою забезпечення прозорості, відкритості щодо зарахування дітей до закладів освіти проводиться електронне зарахування дітей до першого класу закладів загальної

середньої освіти, дітей до гуртків першого року навчання комунальних закладів позашкільної освіти та дітей до закладів дошкільної освіти.

З метою покращення організації надання освітніх послуг управління освіти і науки, керівники закладів освіти отримали доступ до Реєстру громади та самостійно формують відповідні Витяги при наданні таких послуг:

- зарахування дітей в заклади дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти;
- організація харчування у закладах освіти;
- організація оздоровлення дітей, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

Головне завдання освітньої галузі – це надання якісних освітніх послуг.

Для забезпечення рівного доступу мешканців до якісної освіти у громаді сформовано оптимальну мережу закладів освіти, яка задовольняє потреби учнів та їх батьків, враховує освітні запити, забезпечує ефективне використання фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів.

До навчання у 2023/2024 навчальному році приступило 29834 учні проти 30590 учнів у 2022/2023 навчальному році (на 756 учнів менше). Кількість класів залишилась на рівні 1070 класів. Середня наповнюваність класів у 2023 році становить 28 учнів.

Мережа закладів загальної середньої освіти	2022	2023	Розбіжність
Кількість закладів	43	41	-2
Кількість класів, з них:	1070	1070	0
▪ інклюзивні класи	119	154	+35
▪ класи, у яких до 15 учнів	30	29	-1
▪ класи об'єднані	2	2	0
▪ класи, у яких організовано навчання за індивідуальною формою (педагогічний патронаж)	10 (с.Кобзарівка - 3, с.Курівці - 4, с.Чернихів - 3)	6 (с.Кобзарівка - 4, с.Курівці - 3, с.Чернихів - 3)	-4
Кількість учнів, з них:	30590	29834	-756
▪ класи з вечірньою та заочною формами навчання	9	9	0
▪ діти, які навчаються в умовах інклюзії	170	223	+ 53
Кількість ГПД	156	165	+9

Одним з пріоритетних напрямків роботи управління освіти і науки є питання оптимізації освітньої мережі.

Відповідно до рішень міської ради від 09.06.2023 №8/26/14 «Про реорганізацію закладів освіти» реорганізовано шляхом злиття Тернопільську Українську гімназію ім. І. Франка Тернопільської міської ради Тернопільської області та Тернопільський технічний ліцей Тернопільської міської ради Тернопільської області і створено

Тернопільський академічний ліцей «Українська гімназія» ім. І. Франка Тернопільської міської ради.

Також рішенням міської ради від 15.09.2023 №8/31/21 «Про зміну типу і найменування Тернопільської класичної гімназії Тернопільської міської ради Тернопільської області та затвердження Статуту» змінено тип та найменування Тернопільської класичної гімназії Тернопільської міської ради Тернопільської області на Тернопільський класичний ліцей Тернопільської міської ради.

Управлінням освіти і науки також підготовлено пакети документів та передано до Міністерства освіти і науки України щодо передачі закладів професійної (професійно-технічної) освіти з державної у комунальну власність.

Для функціонування закладів освіти в умовах воєнного стану головне – збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу. У зв'язку з цим в усіх закладах загальної середньої освіти облаштовані укриття.

Відповідно до спроможності укриттів, враховуючи можливість одночасно розмістити всіх, хто в момент повітряної тривоги перебуває у закладі загальної середньої освіти, визначено різні форми організації освітнього процесу, а саме – 25 закладів загальної середньої освіти працюють очно, а 17 – за змішаною формою.

Також батьки мали можливість обрати для своїх дітей різні індивідуальні форми навчання. Так, екстернатною формою охоплено 1031 учень, сімейною -652 учня, педагогічний патронаж – 36 учнів.

За період воєнних дій у місто прибули діти шкільного віку, які зараховані у заклади загальної середньої освіти міста. Станом на жовтень 2023 року таких дітей 1392 учня, що на 333 учня більше ніж торік.

За кошти місцевого бюджету від оплати за харчування звільнено 4910 дітей з 13 категорій, що на 1768 учнів більше у порівнянні з минулим роком.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у закладах освіти на основі застосування особистісно орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. З метою забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття освіти в умовах воєнного стану Кабінетом Міністрів України було внесено ряд змін до нормативно-правових актів. Завдання інклюзивно-ресурсного центру було оновлено та доповнено, зокрема, визначенням категорій особливих освітніх потреб (труднощів), ступеня їх прояву та рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти. Комплексна оцінка проводиться фахівцями інклюзивно-ресурсного центру індивідуально за такими напрямками: оцінка фізичного розвитку; оцінка мовленнєвого розвитку; оцінка когнітивної сфери; оцінка емоційно-вольової сфери; оцінка освітньої діяльності.

Станом на червень 2023 року на території Тернопільської міської територіальної громади проживає 41620 осіб віком від 2 до 18 років.

За звітний період фахівцями надано 1155 консультацій для батьків та 119 – для педагогів з різних питань реалізації інклюзивної освіти. В 2023 році 242 дітям (у тому числі 33 дитини з числа ВПО) було проведено комплексну оцінку розвитку дитини та видано висновки.

Центр також охоплює дітей з особливими освітніми потребами, які проживають на території інших громад, з якими укладено договори про міжбюджетний трансферт щодо

надання фахівцями КУ «ІРЦ№1» ТМР психолого-педагогічної допомоги та забезпечення системного кваліфікованого супроводу дітей з особливими освітніми потребами, які проживають на їхніх територіях.

	Купчинська сільська рада	Підволочиська селищна рада	Козлівська селищна рада	Байковецька сільська рада	Скориківська сільська рада	Підгороднянська сільська рада	Скалацька міська рада	Великобратівська селищна рада
2022	10000,00	11500,00	6000,00	16000,00	8500,00	10000,00		
2023	10000,00	35500,00	11000,00	61000,00	31500,00	20000,00	40000,00	20000,00

Крім комплексної оцінки фахівці ІРЦ проводять корекційно-розвиткові заняття з дітьми, які навчаються на індивідуальній формі, в інклюзивних класах, інклюзивних дошкільних групах (за відсутності потрібних фахівців в закладах освіти) та з дітьми дошкільного віку, які не охоплені освітою, та внутрішньо переміщеним особам. Корекційно-розвиткові заняття спрямовані на розвиток когнітивної сфери, емоційно-вольової, мовленнєвого та фізичного розвитку, соціальну адаптацію.

ІРЦ продовжує надавати соціальну послугу щодо безкоштовного перевезення осіб з інвалідністю «соціальне таксі», у рамках цього проєкту автомобіль спеціального призначення надає послугу довозу для дітей з інвалідністю з захворюваннями опорно-рухового апарату, які проживають на території Тернопільської міської територіальної громади, до закладів освіти, охорони здоров'я та реабілітації. В мобільному ІРЦ проводиться комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку осіб, які за станом здоров'я не можуть відвідати центр.

Структурним підрозділом управління освіти і науки є Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та моніторингу (ТКМЦНОІМ), яким протягом звітної періоду було організовано і проведено (в очному режимі та онлайн) більше 530 інноваційних науково-методичних заходів, тренінгів, семінарів, майстер-класів тощо. Працівники ТКМЦНОІМ надають супервізійні послуги закладам освіти громади з актуальних питань освітньої галузі в рамках роботи Корпоративної Школи супервізії. Українським інститутом інтелектуальної власності надано методцентру авторське право на педагогічну технологію для закладів післядипломної роботи «Монотехнологія сталої підтримки професійного розвитку педагогів».

Упродовж двох засідань інтеграційної методичної інфраструктури – Освітнього трансфер-містечка інноваційних можливостей, проведено спільно з Академією педагогічних наук України, ТНПУ ім.В.Гнатюка, Інститутом менеджменту освіти НАПН України, 58 методичних заходів в очному та онлайн-форматі, які відзначалися інноваційним змістом, ефективністю та актуальністю (матеріали на сайті <https://tkmco.org/>).

Працівниками центру спільно з освітянами громади підготовлено посібники, дидактичний матеріал, модельні програми за новим Держстандартом із грифом МОН України, за якими навчаються здобувачі освіти Тернополя та України. Науково-методичний супровід щодо реалізації експериментальних програм і проєктів (35) в освітніх закладах громади здійснювали працівники методичного центру.

Три заклади міста є учасниками Всеукраїнського експерименту щодо впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти у 7 класах.

ТКМЦНОІМ є суб'єктом підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зареєстрований у ЄДЕБО (Єдиній державній електронній базі закладів освіти Міністерства освіти і науки України) та в Ліцензійному реєстрі суб'єктів освітньої діяльності МОН України.

Система неперервної післядипломної освіти педагогічних працівників Тернопільської міської територіальної громади створена і працює відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою за кодом 01 Освіта/Педагогіка і спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, виданої МОН України (протокол ліцензійної комісії МОН України від 08.08.2019 №146, наказ МОН України від 08.08.2019 №950-л), забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти з ліцензійним обсягом 1100 осіб.

Освітній процес здійснювався за вечірньою (894 педагогів), дистанційною (5519 педагогів) та змішаною (58 педагогів) формами навчання. Для слухачів курсів розроблені та ліцензовані 3 освітні програми, які містять 182 окремі розділи. За 2022/2023 н.р. проведено 7213 навчальних занять для 296 груп. У 2023 році в навчальний план курсів були введені нові розділи інтегрованих курсів для педагогів, які навчатимуть учнів 6-го класу за новим Держстандартом базової середньої освіти.

Педагоги вивчали й набували навичок використання різних ІТ-ресурсів при організації дистанційного навчання школярів: сервісів Google, Moodle, віртуальної стіни Gopollock, App.wizer.me, Quizlet, Plickers, GoAnimate, PowToon, Wideo, Moovly, VideoScribe, Master-Test, Proprofs, EasyTestMaker, інтерактивних вправ LearningApps, відеохостингів, Yahoo, сервісів для створення блогів та сайтів ModX, Ucoz, SimpleSite, WordPress, Joomla, ресурсів Smart середовища тощо.

Функціонування системи неперервної післядипломної освіти ТКМЦНОІМ забезпечують сайти:

info.osvita.te.ua – відкритий віртуальний простір інформаційно-довідкового та науково-методичного спрямування, з можливостями зворотного зв'язку між педагогами та відділом неперервної освіти. На сайті створений репозитарій наукових, навчальних, методичних матеріалів, авторських розробок педагогічних працівників Тернопільської міської територіальної громади зі сформованими колекціями, який систематично поповнюється нормативними документами, методичними рекомендаціями та актуальними матеріалами з досвіду роботи педагогів;

e-osvita.org – сайт курсів підвищення кваліфікації, створений на базі віртуальної платформи MOODLE, доступний для зареєстрованих слухачів та викладачів окремих розділів ліцензованих освітніх програм.

Регулярно поповнюється матеріалами сторінка «Неперервна освіта. ТКМЦНОІМ» в соціальній мережі Фейсбук.

<https://tkmco.org/> – сайт інформаційно-методичний для здійснення науково-методичного супроводу педагогів громади в їх професійному самовдосконаленні; реалізації концепції «Нова українська школа»; використання розроблених інструментів у наданні маркетингових освітніх послуг та інших видів комунікації.

Два заклади освіти Тернополя зайняли найвищі місця у рейтингу шкіл України (ввійшли в сотню) за підсумками національного мультипредметного тесту (НМТ) 2023 року – Тернопільська Українська гімназія ім. І.Франка (40 місце), ТЗОШ №18 – (89 місце).

Відповідно до міської Програми розвитку освіти здійснено грошову виплату (на загальну суму 355 700 грн.) за підсумками Національного мультипредметного тесту 29-ти випускникам освітніх закладів, які за результатами отримали 200 та 400 балів.

Четверо учнів із Тернополя отримуватимуть стипендію Президента України. Вони стали дипломантами всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, а також Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук України, посівши перші місця на місцевих та обласних рівнях.

99 обдарованих та талановитих учнів закладів загальної середньої, позашкільної та мистецької освіти отримують іменні стипендії Тернопільської міської ради в галузі наук у 17 номінаціях (50 учнів), а також у номінації «Кращий учень/учениця (студент/студентка) закладу освіти» (49 учнів).

Лабораторію розвитку здібностей та лідерства дітей (ЛРЗЛД), Інтегративно-ресурсним центром №1 для дітей з особливими потребами проведено VI альтернативно-інклюзивну олімпіаду **«Ми – чемпіони»**.

З метою сприяння зростанню інтересу учнівської молоді до науково-дослідної діяльності, розвитку творчого потенціалу обдарованої молоді організовано проведення **II міського наукового марафону «STEP UP»** для учнів 7-11 класів ЗЗСО, ЗПТО, які презентували наукові дослідження у 8 секціях (33 учасники), а також міську альтернативну онлайн-олімпіаду «STEM-проекти» предметів природничо-математичного циклу.

Для підтримки обдарованих дітей, їх лідерського, організаторського та інтелектуально-творчого потенціалу, розвитку дитячого та молодіжного лідерського руху в м. Тернополі проведено конкурс «Учень року – 2023».

Управлінням освіти і науки спільно з управлінням розвитку спорту та фізичної культури ТМР організовано і проведено 14 спортивних заходів У рамках міської юнацької спортивної ліги «Тернопіль спортивний. ПеремагайТЕ» та 5 міських спортивних фестивалів «ВідкрийТЕ спорт», у яких взяли участь понад 3 000 здобувачів освіти. Збірна команда м. Тернополя стала переможцем обласних змагань з волейболу серед юнаків за програмою Ігор школярів Тернопільщини у 2023 році.

Учні громади активні учасники та переможці різних спортивних змагань: легкоатлетичних змагань серед школярів «Шкільна Озеряна-Kids», Чемпіонату м. Тернополя серед юнаків зі спортивного орієнтування «Золота осінь 2023», з настільного тенісу, волейболу тощо.

Дев'ятий рік поспіль Тернопіль успішно виступає на престижному освітянському заході – Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти». Освітяни Тернополя у 2023 році здобули 8 золотих та 4 срібних медалей.

У XV Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» у конкурсі з тематичних номінацій завоювали 2 золоті медалі.

11 травня 2023 року у м. Тернополі з офіційним візитом перебувала Вікторія Миколаївна Косенко, головний спеціаліст відділу з питань формування громадянської ідентичності Департаменту громадянської ідентичності та ветеранського розвитку Міністерства у справах ветеранів України.

Косенко В. М. вивчала досвід організації освітнього процесу у Міжшкільному ресурсному центрі (МРЦ) м. Тернополя з метою створення аналогічних центрів у містах обласного значення України для військово-патріотичного виховання, формування громадянських компетентностей здобувачів освіти; для підготовки вчителів предмета

«Захист України» з числа військових, які мають бойовий досвід і фахову військову підготовку або педагогічну освіту та бажають працювати в освітніх закладах.

Косенко В. М., вивчаючи досвід Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу, запропонувала співпрацю з підготовки відповідних спеціалістів, зокрема, підготувати для керівників Міжшкільних ресурсних центрів України, учасників пілотного проєкту, програми відповідних курсів і провести їх на базі ТКМЦНОІМ і МРЦ Тернополя.

У 2023 році у м. Тернополі започатковано I міський конкурс «Тернопіль. Освіта. Педагог» (ТОП), у якому взяло участь 184 педагоги. Переможці (4) та лауреати (6) конкурсу нагороджені грошовими преміями ТМР.

З метою залучення педагогів громади до творчої продуктивної діяльності, розвитку їх індивідуальних траєкторій професійної діяльності було проведено X (ювілейний) міський конкурс **«Парадигма освітніх інновацій-2022»**.

Враховуючи виклики сьогодення та умови воєнного стану продовжують активно працювати: розмовний клуб «Слово», «Освітній Хаб» для внутрішньо переміщених осіб, який об'єднав освітніх волонтерів (учителів-словесників), діячів культури (мистецьких експертів) і тих, хто знайшов прихисток в гостинному Тернополі. У клубі навчалося понад 200 колись російськомовних українців з Києва, Харкова, Житомира, Маріуполя, Чернігова, Сіверськодонецька, Лисичанська, Сум, Кривого Рогу, Чернігова, Покровська та інших міст.

На базі шкіл ТЗОШ I-III ст. № 4, ТСШ I-III ст. № 7 з поглибленим вивченням іноземних мов, ТЛ № 21 – СМШ ім. Ігоря Герети, ЦТДЮ впроваджувався Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) спільно з БО «Українська освітня платформа» проєкт **«Дитячі точки СПІЛЬНО»**. За час реалізації проєкту на точках «Спільно» надано послуги понад 1500 дітям віком від 1 до 18 років (40% діти ВПО).

Психологами ТЛ № 21 – СМШ ім. Ігоря Герети та ТКМЦНОІМ спільно з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ), Міністерством освіти і науки України, Українським інститутом когнітивно-поведінкової терапії та Всеукраїнським громадським центром «Волонтер» реалізується проєкт психологічної підтримки **«ПОРУЧ»**.

Тренерами проєкту проведено 28 груп психологічної підтримки для дітей за програмою «Діти та війна. Навчання технік зцілення», 8 груп для працівників освіти за програмою «Поруч – освітяни» та кілька груп для батьків.

Психологічною службою та педагогами школи ЗОШ №14 реалізовано проєкт благодійного фонду «СпівДія» за підтримки Дитячого фонду ООН (UNICEFUkraine) та Міністерства молоді та спорту України **«СпівДія заради Дітей»**.

З метою забезпечення повноцінного відпочинку, оздоровлення та зайнятості дітей в літній період 2023 року, створення належних умов для освітньої, культурно-виховної, фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, на засіданні виконавчого комітету ТМР прийнято рішення про організацію літніх таборів відпочинку у закладах освіти Тернополя: на базі Тернопільської гімназії №30 працював денний літній табір для учнів 1-6 класів **«Fauno CAMP»**, у ТЗОШ I-III ст. – літній табір **«Простір 28»**.

Заклади освіти міста – учасники всеукраїнського проєкту **«Класи безпеки»**.

З метою вивчення правил пожежної, мінної безпеки та цивільного захисту, ознайомлення з алгоритмом дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, формування в учнів навичок надання домедичної допомоги «Класи безпеки» створені в таких закладах освіти: ТЗОШ №№4, 18, 19, 24, ТСШ №5.

Заклади освіти громади, учасники II обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» «Джура» (ТСШ №7, ТЗОШ №№ 18, 20), взяли участь у **V обласному «Марші патріотів»**, який проходив у м.Чорткові під гаслом «Ми – юнь Тернопілля, ми – діти козацького роду, ми – майбутні захисники України».

З метою залучення дітей та молоді до активної діяльності з національно-патріотичного виховання, вивчення історичної та культурної спадщини, формування соціальної активності та громадянської свідомості молоді, екологічних та загальнокультурних компетентностей, реалізовано низку ініціатив та проєктів: відеофлешмоб до дня Незалежності України «З Україною в майбутнє», міський етап обласного конкурсу серед закладів освіти «У твоїх обіймах, рідний краю», конкурс пошукових та науково-дослідницьких робіт Всеукраїнської експедиції учнівської молоді «Моя Батьківщина – Україна»; міський фестиваль-конкурс патріотичної пісні, прози і поезії, творів образотворчого мистецтва «Свята Покрова» під гаслом «Сила нескорених», присвячений Дню захисників і захисниць України; «День Гідності», конкурс серед педагогічних працівників закладів освіти на кращу розробку народознавчої розвідки національно-патріотичної тематики «Слава України»; міські конкурси «Феєрія новорічного міста», «Різдвяне диво»; мистецькі проєкти «Майбутнє України», «Мрій. Твори. Перемагай»; всеукраїнські та регіональні соціальні та благодійні акції, проєктів та ініціатив: «Україна – це ми!», «У традиціях високої звитяги», «Привіт, воїне!», «Зоряні мрії дітей України», «Лідер в мені», «Волонтерство заради миру», «Біоетика» (допомога безпритульним тваринам), «Знай наших», «Щедрий вівторок», «Діти школи – воїнам АТО», «Миколай про тебе не забуде», «Таблеточки», «У міста є я».

З метою забезпечення психосоціальної допомоги дітям, молоді та сім'ям, які постраждали від війни, реалізовується проєкт МОНУ і Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) **«ПОРУЧ «Відновлення через спорт»**.

Учні м.Тернополя – учасники Благодійної програми ««KIDS and ART for UKRAINE». Головний вектор дії організаторів благодійної програми «ДІТИ ТА МИСТЕЦТВО ДЛЯ УКРАЇНИ» спрямований на підтримку талановитих дітей і молоді України, продовження їх мистецької освіти у період війни та оперативне задоволення гуманітарних потреб вихованців мистецьких та освітніх закладів України, в тому числі із тимчасово окупованих територій.

Учні та студенти малювали картини, які демонструвалися в Європейському Банку Реконструкції і Розвитку, а також в ЦОД – Центрі відкритості та діалогу, яка входить до складу офісу Прем'єр-міністра Албанії.

Закладами освіти громади проведено численні благодійні ярмарки, майстер-класи, зустрічі, зібрані кошти з яких передавали на потреби ЗСУ та цільова допомога в розмірі 600 000 гр. для протезування сина Галини Чубак..

Управлінням освіти і науки здійснюється постійний контроль за виконанням вимог чинного законодавства з питань захисту прав та інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Діти цієї категорії забезпечені Єдиними квитками, «Соціальною картою тернополянина». «Соціальна карта тернополянина» безкоштовно виготовляється для учнів перших класів.

З метою подальшого утвердження відкритої і демократичної державно-громадської системи управління освітою, стимулювання впливу громадськості на прийняття та виконання керівниками закладів освіти відповідних рішень у сфері управління закладом

відповідно до статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України «Про запровадження звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів» від 28 січня 2005 р. № 55, по завершенню навчального року керівники закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти звітують перед педагогічним колективом, батьківською громадськістю про виконану роботу за навчальний рік. Звіти керівників оприлюднено на вебсайтах закладів освіти.

Особливу увагу управління освіти і науки звертає на формування державно-громадської моделі управління. Успішно діє колегія управління освіти і науки Тернопільської міської ради, на засіданнях якої розглядаються актуальні різнопланові питання, приймаються вмотивовані рішення, які виконуються через накази управління освіти і науки.

Важливий напрямок діяльності управління – організація роботи з розгляду звернень громадян та їх особистого прийому.

Стан роботи зі зверненнями громадян щотижня розглядається на апаратних нарадах у начальника управління освіти і науки, заслуховується на колегії управління освіти і науки та знаходиться на постійному контролі в начальника та його заступників.

Працівниками управління не допускається надання неоднозначних, необґрунтованих відповідей, порушень встановлених законодавством термінів, безпідставної передачі звернень для розгляду іншим органам. За звітний період порушень терміну розгляду звернень не допущено.

Для забезпечення ефективної діяльності освітянської галузі виділено близько 1561296,0 тис. грн. в. т. з бюджету громади було виділено близько 1028141,8 тис. грн.

	2022 р., тис.грн.	2023 р., тис.грн.
Громадський бюджет		12851,6
Фонд розвитку	1516,8	57941,3
Видатки загального фонду	860386,7	950200,6

На реалізацію проєктів громадського бюджету у 2022 році було виділено 12851,6 тис. грн. (4 великих громадських проєкти на суму 7851,6 тис. грн. та 10 малих громадських проєктів на суму 5000,0 тис. грн.), а на шкільний громадський бюджет (37 проєктів) – 1782,3 тис. грн. У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні (Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» із змінами) реалізацію цих проєктів перенесено на 2023 рік, які і реалізовано у 2023 році.

Продовжується здійснення міжбюджетних трансферів, внаслідок яких у міський бюджет додатково надійшло 2251,5 тис. грн. За рахунок цих коштів була виплачена матеріальна допомога молодшому обслуговуючому персоналу.

Станом на 01.11.2023 року у гуртожитках закладів професійної (професійно-технічної) освіти проживає більше 400 внутрішньо переміщених осіб. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану» за надані комунальні послуги до місцевого бюджету надійшла компенсація 6782,8 тис. грн.

На особливому контролі перебуває питання створення безпечного освітнього середовища, техніки безпеки учасників освітнього процесу.

Для поточних ремонтів підвалів (укриття) закладів освіти було виділено 20000,0 тис. грн.

В усіх закладах дошкільної та загальної середньої освіти функціонує відео спостереження. На оновлення камер відеоспостереження з міського бюджету виділено 2718,0 тис. грн.

У ЗДО № 32 на встановлення системи пожежної безпеки виділено -270,0 тис. грн.

Стан справ розвитку освіти в Тернопільській міській територіальній громаді вимагає подальшого удосконалення мережі закладів освіти, зміцнення їх матеріально-технічної бази, формування позитивної громадської думки щодо необхідності отримання дітьми якісної освіти та дієвої підтримки міської ради.

Заробітна плата виплачується в повному обсязі та у встановлені терміни, а дефіцит державних коштів покривається бюджетом громади.

Міський голова

Сергій НАДАЛ